

ಹಗುರಗೊಳಿಸುವ ನಗು

ಸುಖ, ದುಃಖ, ಪ್ರೀತಿ, ದ್ವೇಷ, ಆಶೆ, ನಿರಾಶೆ- ಇಂಥ ಭಾವ ರಾಗಗಳನ್ನು ಆಂಗಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅತ್ಯಂತ

ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ. ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೂ ಇಂಥ ಸಂವೇದನೆಗಳು ಇರಬಹುದಾದರೂ ಅವುಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅತ್ಯಂತ ಸೀಮಿತವಾದುದು. ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನೊಳಗಿನ ಭಾವ ರಾಗಗಳನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೇ ಬಹುಕಾಲ ಅದುಮಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾರ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅವನ ಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪಲ್ಲಟಗೊಳ್ಳುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖವಾದಾಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ಕಣ್ಣೀರಿನ ಮೂಲಕ ಹೊರಹಾಕಿ, ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಗುರಾಗುತ್ತೇವೆ; ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ನಾವೂ ನಕ್ಕು, ಇತರರನ್ನೂ ನಗಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಸಂತಸವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ಪಾಲಿಗೆ ನಗು ಮತ್ತು ಅಳು ಎರಡೂ ಅಗತ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅನಿವಾರ್ಯ ಕೂಡಾ. ಅವು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನಿಸರ್ಗ ಕರುಣಿಸಿರುವ ಎರಡು 'ಭಾವ ವಿರೋಚಕ'(Purgative)ಗಳೆಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಅಳು ನಗುಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ನಗುವಿಗಿರುವ ಆಕರ್ಷಕ ಶಕ್ತಿ ಅಳುವಿಗಿಲ್ಲ. ನಗುವಾತನ ಸುತ್ತಲೂ ಜನ ಸೇರುತ್ತಾರೆ; ಅವನ ಉಲ್ಲಾಸದಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅತ್ತು ಗೋಳಾಡುವವನಿಂದ ಜನ ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ನಗೆಯೆಂಬುದು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಾದುದು. ಒಬ್ಬನು ನಗು ಆತನೊಂದಿಗಿರುವ ಅನೇಕರ ಮುಖಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸುತ್ತದೆ; ಸಾಮೂಹಿಕ ಉಲ್ಲಾಸಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದೀಪದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ದೀಪ ಬೆಳಗುವಂತೆ, ಒಬ್ಬನ ನಗು ಹಲವರ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಗುವಿಗೆ ದುಃಖ, ಕೋಪ, ಚಿಂತೆ ಮುಂತಾದ ಭಾವೋದ್ವೇಗಗಳನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದೆ. ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಿನುಗುವ ಮಂದಹಾಸ ಮನಸ್ಸಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. 'Good humour is the health of the soul and sadness is its poison' ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ಇದನ್ನೇ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಮೊದಲೇ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಿರು ನಗುವನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರ ಲಕ್ಷಣ.

ಶ್ರೀರಾಮನ ಮಹನೀಯ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ 'ಸ್ಥಿತ ಬಾಷಿತ'ವೂ ಒಂದೆಂದು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಳೆಯ ಮಗುವಿನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವ್ಯಾಜ ನಿರ್ಮಲ ನಗುವಿನಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದುದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿರಳವೆಂದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅತ್ಯುಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ನೋವನ್ನು ಕಾಣದೇ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮುವ ತಾಜಾ ನಗು; ಲೌಕಿಕ ಕಲ್ಯಾಣಗಳಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧ ನಗು!

ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಗುರ ಗೊಳಿಸಿ, ಭಾವೋದ್ವೇಗಗಳನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ನಗುವಿನಿಂದಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಾನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಶಾಂತಚಿತ್ತದಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ, ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಮಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಿದೂಷಕರೂ, ವಿಕಟಕವಿಗಳೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜರು ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾದಾಗಲೋ, ವ್ಯಗ್ರಗೊಂಡಾಗಲೋ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾತು, ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಗಿಸಿ, ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದೂಷಕರದಾಗಿತ್ತು. ಗಂಭೀರ ನಾಟಕಗಳ ದೃಶ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಹಾಸ್ಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ತಂದು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿರಾಳಗೊಳಿಸುವ- Comic relief ಒದಗಿಸುವ ತಂತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ನಾಟಕಕಾರರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡು, ತಾನೂ ನಕ್ಕು, ಇತರರನ್ನೂ ನಗಿಸಿ, ತನ್ನಲ್ಲಿನ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಂಜಲವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ; ಆ ಮೂಲಕ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಚರ್ಚಿಲ್, ಬರ್ನಾರ್ಡ್‌ಷಾ ಮುಂತಾದವರೂ, ನಮ್ಮವರೇ ಆದ ಕೈಲಾಸಂ, ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಮೊದಲಾದವರೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಅಷ್ಟೇನೂ ಸ್ಫುರದ್ರೂಪಿಗಳಲ್ಲದ ಮಹಾನ್ ಸಂಗೀತಗಾರ ಟೈಗರ್ ವರದಾಚಾರ್ಯರು ಕನ್ನಡಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ 'ಅಜನೇಯ ಸ್ಲಾಮಿಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ' ಎಂದು ಕೈಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ!

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಳುವೆಂಬ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ನಗೆಯೆಂಬ ಹಾಯಿದೋಣಿ ತೇಲುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಬದುಕು ಸಹ್ಯವಾಗಿದೆ; ಸುಂದರವಾಗಿದೆ!

■ ವೈನತೇಯ

- ★ ಸಮುದ್ರದ ನೀರಲ್ಲ ಜೇನುತುಪ್ಪವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಬಡವ ತನ್ನ ಕೊಡವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ.

-ಬಲ್ಲೇರಿಯಾ ನಾಣ್ಣಡಿ
- ★ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದವನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಕೈಲಾಗದವನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

-ಜಾರ್ಜ್ ಬರ್ನಾರ್ಡ್ ಶಾ
- ★ ಜಯ ಗಳಿಸುತ್ತೇನೆಂಬ ಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು; ಕಟ್ಟಕಡೆಯವರೆಗೂ ಹೋರಾಡು; ಜಯ ನಿನ್ನದಾಗುವುದು.

-ಮುಸೋಲನಿ
- ★ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಾಗರ ತೀರದ ದೀಪಗಳಂತೆ.

-ಎಡ್ವಿನ್
- ★ ಆಳಾಗಿ ಬಲ್ಲವನು ಆಳುವನು ಅರಸಾಗಿ/ ಆಳಾಗಿ ಬಾಳಲಿರಿಯದವನು/ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುವನು ಸರ್ವಜ್ಞ/

-ಸರ್ವಜ್ಞ

ಮಾತೇ ಮತ್ತು

- ★ ಯಾವನೇ ಆಗಲಿ ದೃಢ ಮನಸ್ಸನಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾವಿನ ವಿಷವೂ ನಿಷ್ಪ್ರಿಯವಾಗುವುದು.

-ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ
- ★ ತಲೆ ಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಗೋಗೆರೆಯುವುದನ್ನು ನಾನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

-ಕಾರ್ಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್
- ★ ಯಾರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಗಾಧವಾದುದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವರೋ ಅವರ ಗೃಹ ಜೀವನ ಅಷ್ಟೇ ದುರಂತಮಯವಾಗಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಹಲವಾರು ಇವೆ.

-ವಿದುರ
- ★ ಜೀವನ ಹರ್ಷದಾಯಕ ಆಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ನಡವಡಿಯಲ್ಲಿ ವಕ್ರಗತಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ನೇರಗತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕು.

-ಹೋಮ್ಸ್

- ★ ಪ್ರತಿಭೆ ಹುಟ್ಟುವುದು ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ, ಆದರೆ ಅದು ಸಾಯುವುದು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ.

-ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್
- ★ ಕಠಿಣ ಹೃದಯಿಯಾದವನು ದೇವರಿಂದ ಬಲು ದೂರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ.

-ಬೆಂಜಮಿನ್ ಫ್ರಾಂಕ್ಲಿನ್
- ★ ಹಣ ನಮ್ಮ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಾಗ ಅದಕ್ಕಿರುವುದು ನೂರು ಕಾಲುಗಳು! ಅದು ಕೈ ಸೇರುವಾಗ ಅದಕ್ಕಿರುವುದು ಎರಡೇ ಕಾಲುಗಳು!

-ಅನಾಮಿಕ
- ★ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ಎಂದು ಕೇಳದಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀವಾಗಿಯೇ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಾರದು.

-ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ
- ★ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ಆದರೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅದರ ಫಲ ಅಹಿತವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಶಂಕಿಸಬೇಕು.

-ಪಂಚತಂತ್ರ